

4. *Экономика / Википедия // <http://ru.wikipedia.org>; Ойкумена / Википедия // <http://ru.wikipedia.org>*
5. *Культура имеет значение. Каким образом ценности способствуют общественному прогрессу. Под ред. Л.Харрисона и С.Хантингтона. (Lawrence Harrison, Samuel Huntington (eds.) Culture Matters: How Values Shape Human Progress. — New York: Basic Books, 2000.) — М.:Московская школа политических исследований, 2002. — 320 с. — ISBN 5-39895-037-6.*
6. *М. Маклюэн. Понимание медиа: Внешние расширения человека. / Пер. с англ. В.Николаева — М.: Канон-пресс-Ц., 2003 — 464 с.*
7. *К. Маркс. Капитал. Том 1. — М., 1967 - 900 с.*
8. *Дж. Сибрук. Nobrow. Культура маркетинга. Маркетинг культуры. — М.: Ад Маргинем-Пресс, 2012. — 240 с.*
9. *Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. М.: Наука, 1991. — 456 с.*
10. *К.-Г. Юнг. Психология бессознательного. — М.: Канон, 1994. — 320 с.*
11. *Dimaggio P. Culture and Economy // The handbook of Economic Sociology. — Princeton, 1994. — P27-57*

Костянтин БЕЗГІН

Донецький національний університет

РЕФЛЕКСИВНИЙ ПІДХІД ЯК БАЗИС СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Ефективність розвитку високотехнологічних підприємств все в більшій мірі визначається станом розробленості соціо-гуманітарних технологій менеджменту, як системоутворюючого фактору процесів створення цінностей. Розробка та реалізація вітчизняної моделі менеджменту повинна ґрунтуватися на науково-практичному базисі, адекватному соціально-економічним та ціннісно-цільовим умовам господарювання.

Аналіз фундаментальних та прикладних економічних досліджень свідчить про зростаючу увагу до суб'єктно-орієнтованого підходу в процесі створення цінності на підприємствах в сучасних умовах зростання інтелектуалізації праці. Вплив суб'єктивного фактора, соціально-економічних та соціально-психологічних чинників на забезпечення високої якості процесів менеджменту досліджували Д. Канеман, А. Тверські, Г. Саймон, Г. Хемел, К. Прахалад, Р. Сайерт, О. Авілов, В. Лефевр, В. Лепський, Р. Лепа, Л. Шемаєва. Проте більшість авторів висвітлюють специфічні питання менеджменту різних сфер діяльності. Так, майже відсутні роботи щодо теоретико-методологічного обґрунтування процесу управління суб'єктами господарювання в умовах динамічних змін.

Однією з головних складових розвитку вітчизняних підприємств на даному етапі є нові високі гуманітарні технології. В умовах сучасної України при управлінні підприємством стають усе більш актуальними не технічні (предметні), а управлінські інновації, як такі що гармонізують відносини між технічними та соціальними сферами розвитку суб'єкта господарювання.

Методологічні засади кібернетики будуються на суб'єкт – об'єктних відносинах. Обмеженість даного підходу виявляється у процесі створення цінності на промисловому підприємстві, в наступних аспектах: організація науково-дослідної та досвідно-конструкторської діяльності, взаємодія основних суб'єктів створення цінності (менеджер, дослідник, інженер), діагностичні комунікації зі споживачами та ін. Все це потребує врахування конфліктних взаємодій, процесів спілкування, соціальних і психологічних феноменів, в яких поведінка об'єкта суттєво залежить від відносин із менеджерами (маркетологами), від «моделі образу (ситуації), яку будував об'єкт», від цілей об'єкта і дослідника та їх взаємних уявлень [3].

Трансформація парадигми менеджменту від «суб'єкт-об'єктної» до «суб'єкт-суб'єктної» призвела до появи таких напрямів сучасного менеджменту, як партисипативне управління, управління стратегічними взаємодіями, процесно-орієнтоване управління, рефлексивне управління, інформаційне управління, управління активними системами, управління емоційною компетенцією [4, 6].

Постнекласичний тип наукової раціональності розширює поле рефлексії над процесами менеджменту підприємства [1]. Що обумовлено необхідністю враховувати не тільки внутрішньоорганізаційні фактори (технології, обладнання, ресурси та ін.), але і ціннісно-цільові орієнтації основних суб'єктів причасних до створення матеріальних цінностей.

Таке розуміння постнекласичної наукової раціональності припускає введення в контекст будь-яких наукових досліджень «полісуб'єктне середовище», на тлі якого вони проводяться. Середовища, яке включає в себе поряд з різними типами суб'єктів сукупність цінностей світового культурного розвитку; середовища, яке само розглядається як система котра саморозвивається [5].

Тому домінуючою у сучасному менеджменті в рамках постнекласичної науки стає парадигма «суб'єкт-полісуб'єктне середовище». Фундаментальні ідеї та рефлексивні моделі полісуб'єктного управління були вперше сформульовані В. Лефевром [7].

Таким чином, працівник як об'єкт управління, характеризується власною активністю, що має раціональну й ірраціональну природу. Реалізація оптимальних управлінських процесів можлива лише за умови регулювання активності, що передбачає комплексне врахування та баланс обох складових. Отже, існує необхідність корекції сучасної парадигми менеджменту та урахування суб'єктних змінних, що притаманні об'єкту управління, тобто необхідність враховувати існуючі індивідуальні як раціональні так і ірраціональні чинники.

Література

1. *Авилов А.В. Рефлексивно еуправление: Методологические основания. Монография. – М.: ИУПСС, 2003. – 204 с.*
2. *Красовский Ю.Д. Организационное поведение. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 511 с.*
3. *Лепский В.Е. Субъектно-ориентированный подход к инновационному развитию – М.: Изд-во «Когито-Центр», 2009. – 208 с.*
4. *Прахлад К.К. Пространство бизнес-инноваций: создание ценности совместно с потребителем / К.К. Прахлад, М.С. Кришнан; Пер. с англ. – М.: Юрайт, 2011. – 258 с.*
5. *Лепский В. Е. Рефлексивно-активные среды инновационного развития. – М.: Изд-во «Когито-Центр», 2010. – 255 с.*
6. *Кетс де Вриес, М. Ф. Р. Эссе на тему психологии лидерства: пер. с англ. / М. Ф. Р. Кете де Вриес. — М.: Акварариновая Книга, 2008. – 184 с.*
7. *Лефевр В. А. Конфликтующие структуры. Издание 2-е, перераб. и доп.– М.: Советское радио, 1973. – 158 с.*

Софія БЛИЗНЮК

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ФОРМ УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВИМИ БУДИНКАМИ

Реформи в сфері житлово-комунального господарства України тривають понад 18 років, розпочавшись з прийняття у 1995 році Верховною Радою України Концепції розвитку житлово-комунального господарства (ЖКГ) та Концепції державної житлової політики, основні принципи яких були враховані в Законі України «Про загальнодержавну програму реформування та розвитку житлово-комунального господарства на 2004 – 2010 роки».

Реформування житлово-комунального господарства на сьогодні визначено пріоритетним напрямком державної політики та здійснюється відповідно до Програми економічних реформ України на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» та в рамках Загальнодержавної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки (Програма).

Кардинально змінити на краще ситуацію з державним регулюванням в галузі покликані заходи щодо нормативно-правового та науково-технічного забезпечення виконання Програми. Першочергове завдання держави в цьому випадку полягає у створенні механізму ринкових відносин у житлово-комунальній сфері, формування єдиної фінансової та соціальної політики на територіях самоврядування, запровадженні нових форм управління ЖКГ на рівні територіальних